

Opinia **Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej** **do projektu ustawy o Ochotniczych Strażach Pożarnych (UD241)**

Istotą tworzenia prawa w państwie prawa w każdym z obszarów zainteresowań organów państwa jest wprowadzanie rozwiązań polegających na porządkowaniu zagadnień w sposób nie budzący sprzeciwu oraz oporu społecznego w poczuciu sprawiedliwości społecznej. Regulacje te powinny ponadto zapewniać i stwarzać możliwości rozwojowe poprzez aktywizowanie obszarów wrażliwych oraz tworzyć narzędzia będące stymulatorem istniejących, a przyjętych i zaakceptowanych przez społeczeństwo właściwych rozwiązań.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej poddał wnikliwej analizie niezmiernie ważny z punktu widzenia samorządu gminnego rządowy projekt ustawy o Ochotniczych Strażach Pożarnych (UD241). Pragniemy z całą mocą zaznaczyć że funkcjonujące na obszarach gmin Ochotnicze Straże Pożarne (OSP) stanowią dojrzałe tożsamościowo struktury integrujące grupy obywateli, które cechuje prywatny charakter inicjatywy, niezależność, niekomercyjność a także – znaczny udział wolontariatu. Istotne jest także kształtowanie przez nie postaw osób z nimi związanych oraz tych, które są w kontakcie z nimi. OSP nie są nastawione na zysk, są niezależne od biznesu, agend rządowych. Pozwala to harmonizować interesy indywidualne i grupowe – z jednej strony, oraz interesy prywatne i publiczne – z drugiej strony.

Odnosząc się do powyższego Związek Gmin Wiejskich RP wnosi następujące uwagi do projektu ustawy:

- ❖ **Uważamy za słuszne i sprawiedliwe społecznie** uregulowanie kwestii dotyczącej wprowadzenia świadczeń dodatkowych dla strażaków ochotników oraz ratowników górskich w postaci dodatków do emerytury. Jednakże przepisy zawarte w obrębie art. 25 dotyczące dodatkowych uprawnień wymagają doprecyzowania w kwestii obiektywnego ich przyznawania. Proponowany zapis nie zobowiązuje organu administracyjnego do określonego zachowania się dając mu tylko upoważnienie. Koniecznym w tym przypadku jest ustalenie mierników, wedle których organ przyznający świadczenie będzie wartościować różne, dopuszczalne w obliczu danej normy rozstrzygnięcia, i spośród których to rozstrzygnięć dokona wyboru jednego najwłaściwszego.

- ❖ OSP jest organizacją funkcjonującą w obrębie gminy dlatego też **nie dostrzegamy przesłanek do wprowadzania zapisów pozwalających na likwidację funkcji komendanta gminnego OSP, który obecnie jest koordynatorem działania KSRG. Jest to szczególnie ważne w przypadku nowego zapisu mówiącego o tym że wójt (burmistrz, prezydent miasta) koordynuje funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze gminy w zakresie ustalonym przez wojewodę nie wskazującego jednocześnie za pomocą jakich narzędzi ma to być wykonywane.**
- ❖ **Ponadto wprowadzenie niedoprecyzowanych zapisów dotyczących nadzoru wojewody w obszarze ustanawiającym zastępcę komendanta wojewódzkiego PSP ds. OSP wprost ogranicza podmiotowość gminy doprowadzając do centralizacji poprzez uruchomienie aparatu nadzoru wojewódzkiego.**
- ❖ Likwidacja funkcji komendanta gminnego w przypadku konieczności zmian zapisów 16 tys. istniejących statutów OSP na skutek wprowadzenie nowej ustawy **doprowadzi nie tylko do braku koordynowania ale też uzyskania podstawowych informacji w obrębie gminy co powoduje zachwianie podstawowej zasady pomocniczości zgodnie z zasadą że samorząd gminny powinien włączyć się w pomoc wspólnotom rzędu niższego wtedy, gdy nie są one zdolne do osiągnięcia określonych celów.**
- ❖ Projekt ustawy w swoich zapisach **wskazuje na konieczność ponoszenia kosztów utrzymania OSP przez gminę, dodatkowo gmina ma finansować szkolenia BHP nie określono natomiast poziomu subsydiarności zewnętrznie** czyli takiej, która pozwoli wpiąć samorządy lokalne przez organy administracji rządowej przede wszystkim poprzez przekazanie zasad i kompetencji szczeblowi lokalnemu, określenie zakresu „samodecydowania” władz lokalnych przy wykonywaniu zadań i kompetencji, ale także zapewnienie środków finansowych organom lokalnym poprzez ustanowienie źródeł finansowania zadań i kompetencji.

Mając powyższe na uwadze ale również fakt, że proponowana ustawa zawiera wiele istniejących rozwiązań prawnych jak również możliwość to, że **sprawy związane z ochroną przeciwpożarową i organizacją działań ratowniczych OSP mogą być uregulowane w ustawie o ochronie przeciwpożarowej, a dodatki o charakterze świadczeń indywidualnych w „ustawie o świadczeniach dodatkowych dla strażaków ochotników, ratowników górskich i wolontariuszy ratujących życie i zdrowie ludzi” w związku z objęciem ustawą członków OSP ale także TOPR i GOPR.**

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

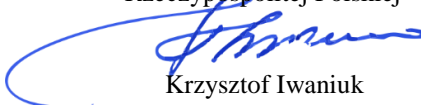
negatywnie opiniuje

przedłożony projekt Ustawy o Ochotniczych Stażach Pożarnych.

Związek Gmin Wiejskich RP z całą stanowczością pragnie przypomnieć zasadę mówiącą o tym, że **każdy szczebel władzy powinien realizować tylko te zadania, które nie mogą być skutecznie zrealizowane przez szczebel niższy lub same jednostki działające w ramach społeczeństwa**. Apelujemy jednocześnie o zachowanie zasady oznaczającej zerwanie z doktryną jednolitej władzy i administracji państwowej w terenie, traktującej poziom lokalny jako najniższy szczebel administracji centralnej. Rozwój instytucji samorządu terytorialnego jest jednym z zasadniczych warunków, umożliwiających prowadzenie zdecentralizowanej polityki lokalnej i regionalnej, prowadzonej na rzecz lokalnych i regionalnych wspólnot i eksponującej potrzeby, cele i interesy tych społeczności.

Poznań, dnia 14 lipca 2021 r.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Krzysztof Iwaniuk